

Handläggare
Lena Carling
Telefon: 08-508 36 224

Till
Äldrenämnden
23 februari 2016

Utvecklingsarbete "Tryggt mottagande i hemmet"

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner äldreförvaltningens förslag till plan för att införa ett nytt arbets sätt "Tryggt mottagande i hemmet".

Ann-Christine Hansson
Förvaltningschef

AnnMarie Ståhl
Avdelningschef

Sammanfattning

Äldreförvaltningen har i uppdrag i budget 2016 att starta ett nytt arbets sätt för att skapa en trygg och hållbar hemgång för den äldre vid utskrivning från slutenvården.

Utvecklingsarbetet "Tryggt mottagande i hemmet" kommer att påbörjas vid tre stadsdelsförvaltningar. Syftet med utvecklingsarbetet är att skapa förutsättningar för en trygg och hållbar hemgång till hemmet för den äldre genom att utveckla arbets sätt inom hemtjänsten. Samverkan med primärvården och primärvårds rehabilitering är en förutsättning för att skapa detta.

Utvecklingsarbetet innebär att det upprättas ett team som består av fyra undersköterskor per stadsdel. Undersköterskorna möter upp i hemmet i anslutning till att den äldre skrivits ut från sjukhus. Som undersköterska i teamet är man ansvarig för att hjälpa den äldre med att ta nödvändiga kontakter med distriktssköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut/sjukgymnast.

Målet med utvecklingsarbetet är att den äldre ska uppleva en trygg och hållbar hemgång och på sikt ska antal återinskrivningar och behov av hemtjänstinsatser minska.

Målet är att implementera arbetssättet ”Tryggt mottagande i hemmet ” vid alla stadsdelar.

Bakgrund

Äldreförvaltningen har i uppdrag i budget 2016 att starta ett utvecklingsarbete för att skapa en trygg och hållbar hemgång för den enskilde vid utskrivningen från slutenvården.

Under en fyra års period har Stockholms stad och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen deltagit i ett nationellt förbättringsarbete inom vård och omsorg som handlade om en sammanhållen vård och omsorg om de mest sjuka äldre. Ett av de prioriterade områdena var sammanhållen vård och omsorg. I slutrapport 2015 ”*Sammanhållen vård och omsorg om de mest sjuka äldre*” från SKL beskrivs satsningen som genomförts.

Som en del i satsningen erhöll 19 försöksverksamheter särskilt stöd för att pröva nya arbetsmodeller för samordnad vård och omsorg. Några exempel på vad som prövades är mobila team, äldre team i öppenvård, olika samverkanslösningar mellan primärvård och kommunal omsorg, vårdlots, beslutsstöd, modell för vårdplanering och rehabilitering i lokalsamhället.

I rapporten ”*19 sätt att samverka bättre*” om försöksverksamheter för de mest sjuka äldre 2010–2013, beskrivs olika projekt som inleddes med mål att utveckla arbetssätt och rutiner för bl.a. tidig identifiering av äldre personer med behov av samordnade insatser, för att fördröja eller undvika sjukhusinläggning och säkra återgången hem efter sjukhusvistelse med extra insatser. Enligt rapporten visar preliminära resultat från flera försöksverksamheter att utökat stöd i hemmet genom snabbt insatta resurser eller särskilt kvalificerat omhändertagande bidrar till att minska sjukvårdskonsumtion.

Goda exempel på genomförda projekt och erfarenheter när det gäller trygg hemgång

Äldreförvaltningen har tagit del av ett flertal rapporter och utvärderingar gällande genomförda projekt Trygg hemgång i Ronneby, Trygg i Tyresö, Bättre samverkan – Bättre Liv i Hägersten/Liljeholmen, Trygg hemgång i Karlshamn och Trygg hemgång Uddevalla.

Äldreförvaltningen har även tagit del av andra exempel på utvecklingsarbeten inom hemtjänst och hemsjukvård som hemtjänsten i Sundsvalls kommun Skönsmon.

Ärendet

Inom ramen för den nationella satsningen på de mest sjuka äldre, har Äldreförvaltningen och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) vid Stockholms läns landsting 2013-2014 genomfört olika projekt med fokus på att förebygga akuta sjukhusbesök och återinskrivningar till slutenvården inom 30 dagar. Utifrån detta planeras nu att startas ett gemensamt utvecklingsarbete med fokus på ett tryggt och hållbart mottagande av utskrivningsklar patient till ordinärt boende.

Utvecklingsarbetet ska leda till att utveckla arbetssätt inom stadsdelarna för en trygg och hållbar hemgång från sjukhuset för den äldre. Samverkan med primärvården och primärvårds rehab är en förutsättning för att skapa detta.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av äldreförvaltningen. Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) har tagit del av ärendet den 16 februari 2016. Kommunstyrelsens råd för funktionshindersfrågor (FH-rådet) har tagit del av ärendet 11 februari 2016. De fackliga organisationerna har tagit del av ärendet i förvaltningsgruppen den 17 februari 2016.

Förvaltningens förslag

Äldreförvaltningens förslag är att starta utvecklingsarbetet "Tryggt mottagande i hemmet" med syftet att skapa förutsättningar för en trygg och hållbar hemgång för den äldre.

Genomförandet

Utvecklingsarbetet innebär att det upprättas ett team som består av fyra undersköterskor per stadsdel. Undersköterskorna kommer att vara organiserade hos beställarenheten vid de tre stadsdelsförvaltningarna.

Undersköterskorna möter upp i hemmet i anslutning till att den äldre skrivits ut från sjukhus.

Som undersköterska i teamet är man ansvarig för att hjälpa den äldre med att ta nödvändiga kontakter med distriktssköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut/sjukgymnast. Den ordinarie

hemtjänsten får löpande information av teamet tills den ordinarie hemtjänst kan ta över fullt ut.

Teamet arbetar enligt ett rehabiliterande förhållningssätt vilket innebär den äldre som får insatser beviljade ska stöttas att göra så mycket i så stor utsträckning som möjligt, utifrån sina förutsättningar. Målet med förhållningsättet är att den äldre ska bibehålla sina förmågor, funktioner och sin självständighet. Samverkan med primärvårds rehab möjliggör detta förhållningsätt.

Aktuell biståndshandläggare avgör när det är aktuellt med ”Tryggt mottagande i hemmet”. Vilka kriterier som ska gälla för att beviljas hjälp med ”Tryggt mottagande i hemmet” kommer att fastställas i utvecklingsarbetet.

Utvecklingsarbetet kommer att ske i samverkan med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen utifrån de erfarenheter som dragits av de tidigare gemensamma projekten med fokus på att förebygga akuta sjukhusbesök och återinskrivningar till slutenvården inom 30 dagar.

Målet med utvecklingsarbetet är att den äldre ska uppleva en trygg och hållbar hemgång till hemmet. Genom att förstärka den äldres självständighet och delaktighet och att teamen arbetar med rehabiliterande förhållningssätt är målet även att på sikt minska antal återinskrivningar och behov av hemtjänst. Samverkan med primärvården och primärvårds rehab är en förutsättning för att skapa detta.

Utvecklingsarbetet kommer att pågå 2016-01-07-2017-12-31

Finansiering

Utvecklingsarbetet finansieras via stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorgen. Äldreförvaltningen har gemensamt med hälso- och sjukvårdsförvaltningen beviljats analysmedel inom ramen för de mest sjuka äldre av Kommunerna i Stockholms län (KSL) och Hälso- och Sjukvårdsförvaltningen, Stockholms läns landsting. Projektledare finansieras gemensamt mellan Äldreförvaltningen och Hälso- och Sjukvårdsförvaltningen, Stockholms läns landsting.

Utvärdering

Utvecklingsarbetet vid de tre stadsdelarna följs upp via en kvalitativ del bestående av enkäter/intervjuer till de äldre och utövare. Den kvantitativa delen bygger på visualisering och analys av data från befintliga vårddatabaser och kvalitetsregister. Utvärderingen kommer att presenteras som en delrapport i december 2016